

ZASADY REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYKI RAKA PIERSI

Opis problemu zdrowotnego.

Rak piersi jest najczęściej występującym nowotworem złośliwym u kobiet. Stanowi około 23% wszystkich zachorowań na nowotwory złośliwe u Polek. Występuje częściej po menopauzie. Ryzyko zachorowania wzrasta po 50 roku życia.

Obserwacja częstości zachorowań w poszczególnych grupach wiekowych wykazała, że znaczący wzrost zachorowań występował w przedziale wiekowym od 50 do 69 roku życia.

Czynniki ryzyka

- Wiek 50-69
- Rak piersi wśród członków rodziny (stopień ryzyka zależy od liczby przypadków w rodzinie i stopnia pokrewieństwa z chorą osobą)
- Mutacje stwierdzone w genach BRCA 1 lub BRCA 2
- Wczesna pierwsza miesiączka przed 12 rokiem życia
- Późna menopauza po 55 roku życia
- Urodzenie dziecka po 35 roku życia
- Bezdzietność
- Poprzednie leczenie z powodu raka piersi
- Leczenie z powodu innych schorzeń piersi

Najważniejszym czynnikiem w istotny sposób wpływającym na wyniki leczenia jest wykrycie nowotworu w jak najwcześniejszym stadium rozwoju.

Metodę w znacznym stopniu umożliwiającą rozpoznanie zmian patologicznych w tkaniu piersi stanowi mammografia.

Na czym polega badanie mammograficzne?

Mammografia to radiologiczna metoda badania piersi. To nic innego jak zdjęcie rentgenowskie. Badania wykonuje się specjalnym aparatem, wytwarzającym promieniowanie przy użyciu czułych błon rentgenowskich. Mammografia jest najlepszą metodą wykrywania zmian w piersi. w trakcie badania każda z piersi umieszczana jest na małej podstawce i dociskana plastikową płytką od góry oraz z boku (ucisk trwa zaledwie kilka sekund), co pozwala uzyskać po dwa obrazy dla każdego sutka. Powstałe w ten sposób obrazy są następnie analizowane przez specjalistę - lekarza radiologa.

W populacjach, w których nie wykonuje się badań profilaktycznych występuje wysoka umieralność z powodu inwazyjnego zaawansowanego raka piersi.

W USA oraz w krajach Unii Europejskiej uznano, że najskuteczniejszym instrumentem ograniczenia zachorowań i poprawy wyników leczenia nowotworów złośliwych są narodowe programy walki z rakiem. Programy te są finansowane ze środków budżetowych państwa, a działania w ramach tych programów oprócz populacyjnych badań przesiewowych obejmują także zakup nowoczesnego sprzętu diagnostyczno - leczniczego oraz działania edukacyjne w odniesieniu do społeczeństwa i kadry medycznej.

Kto powinien skorzystać z badań?

Populacja kobiet w wieku od 50 do 69 lat (przy określaniu wieku należy wziąć pod uwagę rok urodzenia), spełniających jedno z poniższych kryteriów:

- 1) nie miały wykonywanej mammografii w ciągu ostatnich 24 miesięcy;
- 2) otrzymały w ramach realizacji programu profilaktyki raka piersi w roku poprzedzającym pisemne wskazanie do wykonania ponownego badania mammograficznego po upływie 12 miesięcy z powodu obciążenia następującymi czynnikami ryzyka:
 - rak piersi wśród członków rodziny (u matki, siostry lub córki) lub
 - mutacje w obrębie genów BRCA 1 lub BRCA 2.

Kryteria wykluczające:

Programem nie mogą być objęte kobiety, u których już wcześniej zdiagnozowano zmiany nowotworowe o charakterze złośliwym w piersi.

Badania są bezpłatne i nie wymagają skierowania. Panie z określonej grupy wiekowej zgłaszają się do jednej z wybranych placówek (lista poniżej).

Program składa się z dwóch etapów

I Etap podstawowy – badanie mammograficzne

- 1) przeprowadzenie wywiadu i wypełnienie ankiety w systemie informatycznym udostępnionym przez Narodowy Fundusz Zdrowia;
- 2) wykonanie badania mammograficznego: 2 x 2 zdjęcia mammograficzne wraz z opisem,

tryb wydawania wyników badań

- a) prawidłowy wynik badania przy braku czynników ryzyka może być przekazany za pośrednictwem poczty na adres świadczeniobiorcy z zaleceniem ponownego zgłoszenia się na badanie po 24 miesiącach,
- b) prawidłowy wynik badania przy współistniejących czynnikach ryzyka określonych w programie może być przekazany za pośrednictwem poczty na adres świadczeniobiorcy z zaleceniem zgłoszenia się na kolejne badanie po 12 miesiącach,
- c) w przypadku nieprawidłowego wyniku badania informuje się (pisemnie lub telefonicznie) świadczeniobiorcę o konieczności dalszej diagnostyki i w porozumieniu z nim przekazuje się całą dokumentację badania (w tym odpowiednie skierowania do dalszej diagnostyki lub leczenia) świadczeniobiorcy lub bezpośrednio do ośrodka pogłębionej diagnostyki wybranego przez świadczeniobiorcę, odnotowując to w dokumentacji medycznej,
- d) w przypadku nieprawidłowego wyniku badania i braku możliwości skontaktowania się ze świadczeniobiorcą wysyła się kopię dokumentacji świadczeniobiorcy do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, do którego złożył deklarację, z prośbą o dołączenie do karty choroby świadczeniobiorcy i bezpośrednią interwencję w miejscu zamieszkania (informację o przynależności świadczeniobiorcy do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej można uzyskać z systemu informatycznego udostępnionego przez Narodowy Fundusz Zdrowia lub z oddziału wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia właściwego dla miejsca zameldowania świadczeniobiorcy.

II Etap pogłębionej diagnostyki

- 1) porada lekarska
- 2) wykonanie mammografii uzupełniającej lub
- 3) wykonanie USG piersi (decyzję o wykonaniu badania podejmuje lekarz)
- 4) wykonanie biopsji cienkoigłowej albo gruboigłowej (w zależności od rodzaju zmian).

Po tych badaniach, jeśli zajdzie taka potrzeba, Pacjentka jest kierowana na odpowiednie leczenie. Będzie się ono odbywało już poza programem, ale nadal u specjalistów, którzy mają kontrakt z NFZ.

KOBIETY, KTÓRE NIE KWALIFIKUJĄ SIĘ DO OBJĘCIA PROGRAMEM PROFILAKTYCZNYM MOGĄ RÓWNIEŻ WYKONAĆ BEZPŁATNE BADANIE PIERSI (MAMMOGRAFIĘ LUB USG) NA PODSTAWIE SKIEROWANIA, WYDANEGO PRZEZ LEKARZA SPECJALISTĘ (GINEKOLOG, ONKOLOG) w MIEJSCU WYŁĄCZNIE WSKAZANYM PRZEZ SPECJALISTĘ

Badania w ramach programu wykonują następujące jednostki:

etap podstawowy

Wykaz świadczeniodawców realizujących program w pracowni stacjonarnej.

Nazwa świadczeniodawcy	Adres Świadczeniodawcy	Telefon
Szpital Powiatowy w Chrzanowie	Topolowa 16, 32-500 Chrzanów	Telefon do rejestracji: 326 247 409 Telefon: 326 247 407
Krakowski Szpital Specjalistyczny Im. Jana Pawła II	Prądnicka 80, 31-202 Kraków	Telefon do rejestracji: 126 142 367 Telefon: 126 143 333
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Szpital Uniwersytecki w Krakowie	Kopernika 36, 31-501 Kraków	Telefon do rejestracji: 124 247 765 Telefon: 124 247 000
Centrum Onkologii - Instytut Im. Marii Skłodowskiej-Curie	Garncarska 11, 31-115 Kraków	Telefon do rejestracji: 124 229 900
Zespół Opieki Zdrowotnej w Oświęcimiu	Wysokie Brzegi 4, 32- 600 Oświęcim	Telefon do rejestracji: 338 448 323
Zdrowie Kobiety Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Praska 30C, 30-328 Kraków	Telefon do rejestracji: 124 273 749
NZO Polikmed	Garncarska 1/7, 31-115 Kraków	Telefon do rejestracji: 124 224 159 Telefon: 124 217 997
Centrum Medyczne Ujastek Spółka Z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Ujastek 3, 31-752 Kraków	Telefon do rejestracji: 126 833 892 Telefon: 126 833 892
Specjalistyczne Centrum Diagnostyczno- Zabiegowe MEDICINA Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Grzegórzecka 67 C, 31- 559 Kraków	Telefon do rejestracji: 124 111 379 Telefon: 124 123 818
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Złota Jesień" Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Złotej Jesieni 3, 31-826 Kraków	Telefon do rejestracji: 126 480 114
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Kraków-Południe Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Szwedzka 27, 30-315 Kraków	Telefon do rejestracji: 122 670 568 Telefon: 122 670 568
Miejsko Gminne Centrum Medyczne 'Wol-Med' Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Skalska 22, 32-340 Wolbrom	Telefon do rejestracji: 326 441 029 Telefon: 326 441 029
"Miejskie Centrum Medyczne" Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	9 Maja 2, 32-590 Libiąż	Telefon do rejestracji: 326 271 421 Telefon: 326 271 421

Centrum Medycyny Profilaktycznej Spółka z O.O.	Komorowskiego 12, 30-106 Kraków	Telefon do rejestracji: 126 830 557 Telefon: 124 211 301
Niepubliczny ZOZ Szpital Na Siemiradzkiego Im. Rafała Czerwiakowskiego Sp. z O.O.	Henryka Siemiradzkiego 1, 31-137 Kraków	Telefon do rejestracji: 126 342 222 Telefon: 126 342 222
Zakład Rentgena I USG- Wyrobek Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością Spółka Komandytowa	Smoleńsk 25a/2, 31-108 Kraków	Telefon do rejestracji: 124 220 063
Scanmed Spółka Akcyjna	Armii Krajowej 18, 30-150 Kraków	Telefon do rejestracji: 126 298 800 Telefon: 126 298 900
DIAGAMMED Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Wiślna 9/2, 30-007 Kraków, Pilotów 2 Kraków	Telefon do rejestracji: 124 218 951 Telefon do rejestracji: 124 467 129
Certus Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Drogowców 5, 32-400 Myślenice	Telefon do rejestracji: 123 727 530 Telefon: 123 727 530
Comarch Healthcare Spółka Akcyjna	al. Jana Pawła II 39a, 31-864 Kraków	Telefon do rejestracji: 123 763 131
Medikor III Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Ujastek 3, 31-752 Kraków	Telefon do rejestracji: 184 437 252
Pracownia RTG i USG Stanisław Korpacki Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Piekarska 1, 38-300 Gorlice	Telefon do rejestracji: 183 522 003
NZOZ "Opti-Med"	29 Listopada 14d, 33-300 Nowy Sącz	Telefon do rejestracji: 184 415 120
Podhalański Szpital Specjalistyczny Im. Jana Pawła II w Nowym Targu	Szpitalna 14, 34-400 Nowy Targ	Telefon do rejestracji: 182 633 500
Zespół Opieki Zdrowotnej w Suchej Beskidzkiej	Szpitalna 22, 34-200 Sucha Beskidzka	Telefon do rejestracji: 338 723 291
Zespół Opieki Zdrowotnej w Dąbrowie Tarnowskiej	Szpitalna 1, 33-200 Dąbrowa Tarnowska	Telefon do rejestracji: 146 443 225
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Brzesku	Kościuszki 68, 32-800 Brzesko	Telefon do rejestracji: 146 621 377
Mościckie Centrum Medyczne Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Kwiatkowskiego 15, 33-101 Tarnów	Telefon do rejestracji: 146 880 563
Szpital Wojewódzki Im. św. Łukasza Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Tarnowie	Lwowska 178a, 33-100 Tarnów	Telefon do rejestracji: 146 315 859
"Centermed" Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	pl. Sobieskiego 2, 33-100 Tarnów	Telefon do rejestracji: 146 115 450
Centrum Zdrowia Tuchów Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością	Szpitalna 1, 33-170 Tuchów	Telefon do rejestracji: 146 535 295 Telefon: 146 535 101

Wykaz świadczeniodawców realizujących program w pracowni mobilnej.

Nazwa świadczeniodawcy	Adres świadczeniodawcy	Telefon
Mammo-Med Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Schuberta 104, 80-172 Gdańsk	58 325 76 02, 58 325 76 05
Geneva Trust Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Schuberta 104, 80-172 Gdańsk	58 767 34 06
LUX MED Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Postępu 21 C, 02-676 Warszawa	58 666 24 44
Centrum Medyczne Maszchaba Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością	Prądnicka 50A, 31-202 Kraków	12 633 02 18, 503 777 651